

Lívslong læring (2)

- frá hugmynd til veruleika

Í greininni *Lívslanga læring*, sum herfyri stóð í blaðnum, var sagt eitt sindur um, hvat undirvísingarmálaraðharrar úr flestu Norðurlöndum, EU-umboð og skúla fólk úr øðrum evropeiskum löndum halda vera umráðandi at hava í huga og miða eftir, tá um framtíðar skúlaskep, útbúgvingarførleika o.a. er at røða.

Við stóði í tí, har var borið fram og við keldutilfari m.a. haðani, verður hetta evnið nú viðgjørt eitt sindur gjøllari, av tí at hildið verður, at vit í Føroyum heldur ikki kunnu sleppa undan at taka upp til sakliga viðgerð henda viðkomandi spurning við atliti at framtíðar skúla- og útbúgvingarpolitikki okkara.

Hátøkni-frøðilig menning

Mangur maður man sanna, at tann tøkni-frøðiliga menningin fer fram við rúkandi ferð, og satt at siga eru tað ikki smávegis framtíðar-útlit, granskarar spáa, nú vit eru á gáttini inn í 21. öld.

Í Japan er t.d. tann virðismetti lærustovnurin *National Institute of Science and Technology*, ið m.a. hevur hesar spáðómar um fram- brot á granskingarøkjum:

- * um 7 ár siggja vit sjónvarpsskiggi, sum sýnir myndir í hædd, breidd og dýpd
- * um 9 ár ber til at brúka tað gløðandi magnið innar úr jørðini til el-framløslu
- * um somu tíð kunnu fáast heilt álítandi veðurforseggnir um ta komandi vikuna
- * um 11 ár verða vørandi tól við vøddum í manskli, sum arbeiða fyrri okkum
- * um 13 ár kann meginparturin av krabbatilburðum grøðast, og
- * fyrri ta tíð kunnu sjúklingar, ið hava eyðkvæmi, verða grøddir.

Harumframt vænta teir, at tað verða sera stór frambrót á tí hátøkni-frøðiliga økinum og í atomvísindini, so orku-trupulleikar landanna verða

loystir. Teir vænta millum mangt annað eisini, at minnismegnið í mikroflísini, sum er sjálvur loyndardómurin í t.d. teldutøkni, fer at økist ómetaligt um bert stutta tíð, og at menniskju t.d. kunnu fáa mann-gjörð eygu fyrri ár 2020.

Hetta eru sjálvandi bert forspáir; men sjálvt um bara helmingurin av teim- um gerst veruleiki, sigur tað okkum ikki so lítið um ta kunneleikarátt og -megi, sum valdar nú á døgum - ikki bert á japanskum granskingarstovnum - men um meginpartin av heim- inum.

Vitanarsamfeløg

Saman við hesum hátøkni-frøðiliga framburðinum sprettur um heimin nú eisini ein spildurnýggi áskoðan um vøkstur og vinnupoli- tikk, ið skúgvar gamalt vakstrar- og menningar- stæði, sum nomið hevur ver- ið á mongum lærðomssetr- um, fullkomuliga til viks.

Sagt verður, at nú og í komandi tíðum verður sam- felagsligur framburður treytaður av undirstøðu- kervi landsins (infrastruk- turi), tøkniútbreiðslu, út- búgving, gransking og menning, og at tey lond, sum ikki leggja dent á hesar grundleggjandi tættir, verða eftirbátar á tí vinnuliga øki- num og koma ikki at teljast ímillum framkominn lond, tá ið komið er eitt sindur inn í 21. öld.

Ella við øðrum orðum sagt: Orsøkin til hesa gongd er einfalt tann, at í komandi tíðum verður tað hátøkni- frøðin saman við viðkom- andi, dygdargóðari og stöð- ugt dagførdari útbúgving, t.e. lívslangari læring, ið verður at valda á øllum ar- beidsplassum í framkomn- um löndum, og at tey lond, ið ikki geva hesum veru- leika gætur, meðan tíð er, verða tilafturskomin lond - tíðliga í 21. öld.

Hesin veruleikin verður, sum frá líður, at siggjast alt sjónskari og sjónskari í kappingarføri landanna. Longu nú á døgum sæst, at

áður tilafturskomin lond í t.d. Fjarøystri hevja sitt høv- ur, samstundi sum gomul ídnaðarlond mega lúta, tí kappingaevni teirra fána so líðandi burtur.

Í hesum tíðum broytast eisini smátt um smátt sam- felagsbygnaðir landanna, so ymiskir teir annars hava verið, og tey sonevndu *kunneleika-/vitanarsam- feløgin* rísa úr havi, har tænaustuðkið fer at valda arbeiðsmarknaðinum.

Vitan og broytingar

Broytingarnar verða nóg- var, og nýggj vitan kemur hvønn dag undan kavi. Henda nýggja vitanin broyt- ir stöðugt arbeiðs- og sam- felagskorni, og sjálvt aðal- menniskjaligar umstøður verða broyttar.

Búskapur, tøkni og nýggj sánnkenning fara at binda menniskju saman í alheims- ligan samhang og sínámill- um ófrælsi.

Við dátutøkni-frøðini ber ikki bert til at samskifta - men eisini at stýra. Upplýsingar-/kunngar- mongdin økist við rúkandi ferð (alnetsnýtslan økist í løtuni 10 % um mánaðin!), og tí verður hon eisini sera ring at stýra. Tískil fara eisini t.d. lógarsmiðir at fáa úr at gera!

Av hesum skilist, at jú meira vit fáa at vita, tess meira vantar okkum at vita. *Okkum fer at vanta vitan um samhang og um møguleikar at stýra hesi miklu menning.*

Upplýsingar verða jú ikki vitan, fyrr enn tað verða út- valdar og bundnar saman í heildir, og vitan verður ikki til førleika, fyrr enn hon verður nýtt á rættan hátt. Men um so verður, at vit- anin - og nýtt vitan - økist markleyst, uttan at innlit fólksins og ávirkan tess fylgja við, so verður úrslitið eitt ómenniskjansligt, tøkni- ligt áskoðarasamfelag.

Tað eru sjálvsagt nógvir spennandi møguleikar í hes- um tøkniliga/búskaparliga samruna; men í kjalarvørrí hansara lúrir eisini tann vandi, at menniskju, virki

og tjóðin øll kunnu missa sitt fótaleiti í alheims kapp- ingini og gerast offur, ið verður blakad burtur úr hesum samruna. Av hesum sama er somuleiðis vandi fyrri, at sjálvt fólkaræðið kann syndrast.

Tann førleiki og tað innlit, ið kreyst, so sleppast kann undan slíkari gongd, er ikki fyrst og fremst serfrøðing- avitan, men tvørturímóti al- mennir menniskjuligir eg- inleikar, sum øll kunnu og eiga at menna - alt lívið!

(Framhald)

Petur Jacob Sigvardsen
(limur í FOVU)

Frá MERCURY

ALU-BÁTAR

Quicksilver v/ páhangara

Longd: 4,42 & 4,9 m
Fáast eisini smærri

Motorur: 8-40 HK
GOTT!
FLOT!

Ber væl motor og 5-6 fólk hóast fullur av vatni!

Aluminium er dup. so sterkt sum glasfibrur kg. fyri kg.

Ring og fá nærri at vita á tlf. 41964 eisini um

MERCURY PÁHANGARAR
Eli P.
Hansen Tlf. 41964

KOYRIKORT

Privat
sum vinnuligt
- so er tað...

KOYRISKÚLIN Á ARGJUM

Ring og bið um tíð
12270 / 86680

HIN FØROYSKI NORRØNI EFTIRSKÚLIN

Pákærvej 3 - Hygum
7620 Lemvig
Tlf. 0 97 83 61 00
Fax 0 97 83 60 56

BRÚKIÐ BERT

BESTU TØÐINI

Eftir nógvar og drúgvar taðingarroyndir kunnu vit bjóða bestu tøðini til føroyskt jarðar- og urtagarðsbrúk. Tað verið seg

GRASSTØÐ - EPLATØÐ - ella til onnur endamáli

FÓÐUR

Kollafjørður
Bryggjan
Tlf. 21478

Tórshavn
Vegurin Langi
Tlf. 21300

OPIÐ

VÁRIÐ/
SUMMARÍÐ '97

Kollafjørður

Mánadag-fríggjadag
kl. 8.00-12.00
kl. 13.00-17.30

Leygardag
kl. 09.00-12.00

Havn

Mánadag-fríggjadag
kl. 8.00-17.30
Leygardag
kl. 11.00-13.00

Vegna 20 ára starvsdag

kann silvur

til føroyska búnan

bíleggjast við avsláttir.

Fylgjandi lýsingar í Sosialinum vísa nýggj mynstur til kvinnubúnan.

Svanin:

Møttispenni 825,- Beltspenni 1.275,-
Brojra 725,- Stími 525,-
Mallur 880,- Saml. prisur 3.700,-

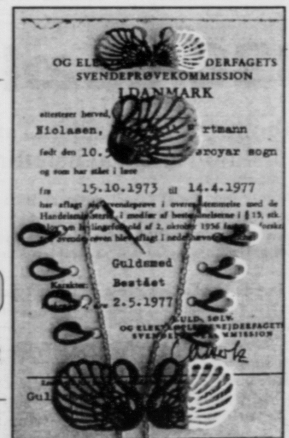
1 par av damuskógvaspennum 675,-

Fæst bert hjá Leif Erik H. Niclasen
fyri henda prísinn!

Gullsmiðurin á Argjum

Leif Erik H. Niclasen

Reynsgøta 77 - FR 160 Argir
Tlf. 18361

PIZZA-VINIR

Hevur tú hug at fáa eina ella fleiri PIZZA inn á gólvíð, so ring tlf. 18866, og tú hevur PIZZA'ina innan ein tíma.

Vit í PIZZARIA royna altíð at hava kostnaðin so lágan sum møguligt, soleiðis at kundin bert rindar 30 kr. fyri heimkoyringina. Hetta tilboð er tó bert galdandi fyri viðskiftafólk í Tórshavn.

Vit vóna, at hetta tilboð kemur væl við.

PIZZARIA - Tlf. 18866

Útteigumboð

Kompressorar
Borimaskinur
Brekkarar
Borar/Meitlar
Slangur
Vibratorar
Forskalling
Hátrýstreinsarar

Fæst til leigu.

Kaj Andreassen Pf.
Klingran 5 - Hoyvík - Tlf. 15600